Valkeakoski

Oktafori 2026 -kooste

VALKEAKOSKEN NUORISOVALTUUSTO

Turvallisuus

NUORTENKOSKI.FI

Mikä on Oktafori?

Oktafori on **nuorisovaltuuston sekä koulujen ja oppilaistosten oppilaskuntien hallistusten (opkh) edustajien yhteinen tapaaminen** ja se järjestetään Nuorisokeskus Pultissa.

Edustajia kutsutaan 1-2 jokaisesta koulusta sekä ohjaava opettaja. Oktafori on nuorisovaltuuston suurin yksittäinen mahdollisuus kuulla koulujen, niiden oppilaiden sekä opettajien mielipiteitä ja viedä niitä eteenpäin päättäjille ja muille tahoille.

Aihe valikoituu toiveiden tai ajankohtaisten puhututtavien aiheiden perusteella. **Vuoden 2026 teemana oli turvallisuus.**

Mukana oli rikosylikonstaapeli Laura Lepistö kertomassa turvallisuudesta yleisellä tasolla ja samalla kysellen lasten ja nuorten toiveita miten poliisin tulisi kohdata nuoret.

Oktaforissa -26 mukana olivat seuraavien koulujen ja oppilaitosten oppilaskuntien hallitusten edustajat:
Sorrilan yhtenäiskoulu
Roukon yhtenäiskoulu
Kärjenniemen koulu
Tietotien lukion opiskelijoita
VAAO:n opiskelijoita

Päivä sisälsi kaksi tehtävää joista yhteenveto on koostettu

<u>Tehtävä 1:</u>

Turvallisuuden liikennevalot Valkeakoskella; mitkä asiat Valkeakoskelle mielestänne toimii hyvin, vaatii kehittämistä ja huolestuttaa.

<u>Tehtävä 2:</u>

Kuvitelkaa millainen on turvallinen arki Valkeakoskella?
Miltä täysin turvallinen arki näyttäisi?
Mitä siellä tehtäisiin?
Miten siellä aikuiset toimisivat?

Opettajien vastaukset on ajateltu koulumaailman näkökulmasta

Turvallisuuden liikennevalot

Mitkä asiat Valkeakoskella mielestänne:

Alakoulut

Toimii hyvin

- Koulussa on turvallinen ilmapiiri
- Tieturvallisuus
- Harrastuksissa turvallista
- Ulkona turvallista liikkua
- Koulumatkat
- Asioihin puututaan
- Sosiaalinen media
- Aikuisia keille voi puhua

Vaatii kehittämistä

- Korkea kynnys kestoa esim. kiusaamisesta aikuiselle, pelko tilanteen pahenemisesta
- Miten toimia vaaratilanteissa koulussa
- Poliisin näkyminen arjessa
- Katuvalot
- Häirinnän ehkäiseminen

Huolestuttaa

- Kiusaaminen
- Yksityiskeskustelujen levittäminen
- Väkivalta
- Vaaratilanteet ulkona
- Sosiaalinen ymäpäristö
- Ryhmäpaine

MILLAINEN OLISI TURVALLINEN ARKI VALKEAKOSKELLA?

Alakoulut

- Aina valot päällä, hyvät katuvalot
- Kunnon kävelytiet
- Tasa-arvo
- Olisi henkilö jolle keskustella, eikä asiaa vietäisi eteenpäin
- Poliisi kertomassa enemmän alakoululaisille härinnästä ja kiusaamisesta
- Poliisit liikkuisivat teillä, jossa lapset kulkevat
- Useampia sisällesuojautumisharjoituksia
- Pienemmät koulut
- Enemmän valvontakameroita
- Ehdittäisi puuttua asioihin, ennen kuin tulee ongelma
- Poliisi enempi arjessa läsnä ja helposti lähestyttävissä
- Aikuiset puuttuvat asioihin, sekä olisivat helposti lähestyttäviä → nuoren ei tarvitsisi itse tehdä aloitetta avun saamiseksi
- Opettajat kyselisivät oppilaiden kuulumisia
- Kiusaamiskyselyjä aktiivisemmin ja matalammalla kynnyksellä
- Säännöllinen mielen hyvinvoinnin tarkastus → lisäisi turvaa siitä, että on joku jolle puhua

Turvallisuuden liikennevalot

Mitkä asiat Valkeakoskella mielestänne:

Yläkoulut ja 2. aste

Toimii hyvin

- Koulumatkat
- Päästään illalla kotiin turvallisesti
- Bussit
- Harrastusmahdollisuudet
- Luonto lähellä
- Oppilashuolto helposti lähestyttävissä
- Koulusta saa apua
- Suurin osa opettajista hyviä ja ammattitaitoisia
- Koulujen monipuolisuus
- Kouluruoka
- Vaikuttamismahdollisuudet
- Keskustassa helppo asioida
- Joku aina tuntee jonkun
- Nuorisotyön jalkautuminen

Vaatii kehittämistä

- Nuorille turvaverkot esille, kehen olla yhteydessä missäkin tilanteessa
- Tiedotuskanavat
- Liikennevalot
- Lukion ilmapiiri
- Asioihin puuttuminen
- Lisää nuorisolle paikkoja missä kokoontua
- Uimavalvojia
- Liikenteenvalvonta
- Kodin ja koulun välinen yhteydenpito
- Oppilaiden kuuntelu

Huolestuttaa

- Yksin kävely pimeällä
- Päihteet
- Seksuaalinen häirintä
- Liikennekäytös, etenkin nuorilla jalankulkijoilla
- Väkivalta
- Liikenenvalojen toimimattomuus
- Nuorten asenne ja käytös toisiaan ja aikuisia kohtaan

MILLAINEN OLISI TURVALLINEN ARKI VALKEAKOSKELLA?

Yläkoulut ja 2. aste

- Aikuiset kohtaisivat nuoret eri näkökulmasta, ystävänä, eikä ainoastaan auktoriteettinä ja hyökkäävästi
- Tasa-arvo
- Aikuiset suhtautuisivat nuoriin tasavertaisesta ja kunnioittavasti
- Kaikenlainen syrjintä, kuten rasismi ja homofobia saataisiin loppumaan
- Liikenteessä olisi turvallista kulkea
- Kaikkiin ongelmiin puututaan ja ne selvitetään ajoissa
- Lisää valvontaa ja kamerat vaarallisille liikennealueille, liikenne- ja katuvalot pidempään päällä
- Enemmän valistusta nuorille kiusamisesta ja sen seuraamuksista
- Päihdeasioista keskusteltaisiin jo ala-asteella, eikä vasta ylä-asteella
- Yövalvojia
- Vanhempien kiinnostuminen nuorensa tekemisistä
- Luokan ryhmissä ei kiusaamista
- Ei netissä kiusaamista
- Uimavalvojia yleisille rannoille
- Kolmas koulu, vähempi oppilaita/koulu
- Bussit toimisivat
- Aikuiset kilttejä, eivät puutu asioihin joihin ei tarvitse
- Ei olisi 8-16 koulua
- Enemmän tapahtumia
- Netti toimisi kaikkialla
- Puhelimen latauspaikkoja useammassa paikassa
- Nuoret arvostaisivat auktoriteettejä ja toisiaan

POLIISI

Millaisissa tilanteissa uskallat ottaa yhteyttä poliisiin?

- Itseensä kohdistuneesta väkivallasta
- Kun näkee tilanteen mihin pitää puuttua, mutta ei halua itse puuttua

Miksi epäröit avun pyytämistä?

- Jos olisi tilanne, että on itse ollut osallisena mistä tarvitsee ilmoittaa poliisille
- Nykynuorilla on tapana kertoa asioita eteenpäin ja pelko siitä, että joutuu vastuuseen asiasta
- Halu kertoa tapahtuneesta kokemuksena, mutta ei halua tehdä siitä isompaa asiaa
- Miettii onko tarpeeksi vakavaa, ylittääkö kynnyksen ilmoitukselle
- Halu unohtaa tapahtunut
- Pelko leimautua ”vasikaksi”

Miten poliisi voi kohdata nuoren asillisesti ja kunnioittavasti?

- Nuoret kokee poliisin uhkana, media antanu vaikutteen
- Poliisilta isompi ele, etteivät ole uhka
- Yritetään esittäytyä paremmassa valossa, ei silloin kun on jo tapahtunut joitain
- Tapahtumissa, päättäreillä voisi tulla juttelemaan eikä vain tuijotella
- Enempi kontaktia nuorisoon hyvässä valossa
- Jos poliisi juttelee -> tunne mitä on tehnyt
- Avattaisiin poliisin toimintaa, miksi tehdään kun tehdään

Alakoulun ohjaavat opettajat

Toimii hyvin

- Auki kirjoitetut toimintatavat kriisin sattuessa
- Aina rehtori tavoitettavissa
- Tiimirakenne toimii. “yhteisö kasvattaa”
- Kärjenniemen tilaratkaisut toimivat
- Rehtorit tavoitettavissa ja työnjako rehtoreiden kesken selkeä

Vaatii kehittämistä

- Aikuisten määrän riittävyys vaihtelee kouluittain

Huolestuttaa

- Jälki-istunnon puute
- Ajan puute oppilaiden keskuudessa tapahtuneisiin tilanteisiin
- Yläkoululaisten fyysinen olemus ja kielenkäyttö luo turvattomuutta pienempien keskuudessa
- Käytöstapojen puute
- Tilaratkaisut vaihtelevat: Osassa kouluissa väkimäärään suhteutettuna tilat riittämättömät; Sorrilassa akvaario luokkia, lasiovien ja ikkunoiden peitto haastavaa suojautumisen näkökulmasta

Unelmien turvallinen arki

- Puututaan sääntöjen rikkomiseen
- Kaikki kasvattaa
- Kuulen ja tulen kuulluksi
- Toisen kunnioittaminen ihmisenä ja käytöstavat
- Oppilaat saisivat tarvitsemansa tuen
- Koti kantaa vastuunsa
- Kodin ja koulun välinen sujuva yhteistyö

Yläkoulun ja 2.asteen ohjaavat opettajat

Toimii hyvin

- Opiskeluhuolto (pääsääntöisesti)
- Opiskelijat mukavia
- Tilat toimivia (pääsääntöisesti)
- Hyvinvointivalmentaja VAAO:lla; sosiaalista turvaa halutaan muihinkin kouluihin

Vaatii kehittämistä

- Meteli
- Liikaa oppilaita tiloihin nähden ja tilat aina täynnä
- ”akvaarioluokat” luovat turvattomuutta
- Luovalla esihenkilöiden poissaolo (esihenkilöt eri tiloissa)

Huolestuttaa

- Raha ja resurssit
- Suuret ryhmäkoot: pienemmissä ryhmissä enemmän keskustelua, lukiossa vaihtuvat ryhmät hiljentävät
- Nuorten hyvinvointi; kasvavat poissaolot, jaksaminen
- Koventuneet arvot
- Julkinen liikenne; vuorot liian täynnä, ei riitä istumapaikkoja, linja-autot vanhoja ja niissä kaikkea vikaa (esim. katto vuotaa)

Unelmien turvallinen arki

- Opettajat oppilaita kohtaan tasa-arvoisia
- Oppilaat uskaltavat puhua aikuisille
- Johdonmukaiset aikuiset; noudatetaan sääntöjä ja rutiineja
- Aikaa kohdata opiskelijoita oppituntien ulkopuolella
- Erilaiset yhteishenkeä nostattavia tapahtumia useammin, esim. oppilaat vastaat opettajat pelit
- Koulujen väliset turnaukset